

Till minne av Bert Viklund (1955-2014)

ROGER B. PETTERSSON

I mitten av november 2014 fick jag beskedet att Bert Viklund hade avlidit den 11:e november efter en längre tids sjukdom på Löwenströmska sjukhuset, nära Stockholm. Bert, som var född 1955, växte upp i Ursviken utanför Skellefteå och var fågelskådare samt skalbaggsamlare tillsammans med Sven-Åke Backman som försvann på isen utanför Bjuröklubb under påsken 1976 (Olsson & Wiklund 1999). Efter den tragiska olyckan vid Bjuröklubb så tog Bert hand om Backmans skalbaggar och gjorde en referenssamling med målsättning att visa landskapet Västerbottens samtliga skalbaggsarter i Skellefteå museum. Både Bert och Sven-Åke var mycket aktiva samlare av skalbaggar i Skellefteå-trakten under 1970-talet och hittade många nya arter för Västerbotten, som bland annat rödvingebaggen *Lopheros rubens* i nedgrävda masonitskivor vid sågen i Ursviken och kortvingen *Parocyusa crebrepunctata* i driftmaterial vid Kågeälven. Två skalbaggsarter som därefter aldrig har påträffats på några andra lokaler i Norrland efter det att Bert och Sven-Åke hittade dem vid Skellefteå.

Bert Viklund blev så småningom kurator för de entomologiska samlingarna på naturhistoriska riksmuseet i Stockholm. Ett arbete där han på många sätt bidrog till vår kunskap om den norrländska insektsfaunan. Under flera år så inventerade Bert vedinsekter tillsammans med Naturskyddsföreningen i Jokkmokk (Neiman 1991), och var ledare för Norrlands Entomologiska Förenings (NEF) helgexkursion 11-12 juni 1994 till skogar i Skellefteåtrakten (Petters-

son 1994). Jag fick då en personlig guidning till Skellefteåtrakten, som jag aldrig glömmer, då Bert visade mig lokal på lokal för sällsynta skalbaggar som han och Sven-Åke Backman hittade under början av 1970-talet. Bert blev med tiden kurator för svenska tvåvingar på naturhistoriska riksmuseet och intresserade sig särdeles för våra vedharkrankar, ett ämne som han med entusiasm berättade om vid NEF:s årsmöte den 5 mars 2005.

Jag och Bert gjorde en gemensam insats under en exkursion till ryska Karelen i augusti 1994. Som deltagare vid det 23:e Nordiska entomologmötet så åkte vi runt Ladoga och kom till Olonez för att besöka "Kumbariza-skogen" i Nizhne-Svirsky statliga naturreservat i Ryssland. Våra finska exkursionsledare hade dock inte lyckats kontakta de ryska parkvakterna

Bert Viklund skiner som en sol i höskrinna på väg mot Kumbariza-skogen i augusti 1994. Foto: R. Pettersson.

varpå jag och Bert med rysk tolk tog en taxi till Nizhne-Svirsky parkförvaltning. När vi kom till gränsen för parken så var det en bom med grov kätting som var olåst. Jag och Bert började dra loss kättingen och skramlet lockade till sig en parkvakt med hund varpå hunden cirklade Bert och vår tolk rabblade ryska i snabb takt. Vi fixade på så sätt en transport påföljande dag med höskrinna in till den berömda ”Kumbarizaskogen” varpå Bert sken som en sol i skrindan. Väl inne i skogen så hittade vi många arter på de gamla grova asparna, bland annat larver av karelsk barkfluga (*Xylomya czekanovskii*) under barken på en grov asp.

Bert Viklund var en hängiven skogsentomolog och representant för Västerbotten på naturhistoriska riksmuseet i Stockholm. En kurator som kommer att saknas i Norrland. Han var även framgångsrik som musiker och tillhörde den svenska eliten när det gäller framför allt amerikansk bluegrassmusik, med gitarr som första instrument. Han medverkade även på en rad grammofonskivor.

Citerad litteratur

Neiman, E.-L. 1991: Okända kryp i Jokkmokks skogar. *Sveriges natur* 1991(6):46-47.

Olsson, C. & Wiklund, J. 1999: *Västerbottens fåglar*. Umeå: Västerbottens ornitologiska förening. 656 s. (Påsktragedin vid Bjuröklubb s. 53-56).

Pettersson, R.B. 1994: Om det nutida tillståndet i några av Skellefteå kommuns naturskogsfragment. *Natur i Norr* 13:75-76.

Författarens adress:

Roger B. Pettersson
Vilt, fisk och miljö
SLU Umeå

Bert Viklund vid en grov asphögstubbe i Kumbarizaskogen. Foto: R. Pettersson.